

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce v právní věci

žalobkyně: **B. K.**, narozená xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupená advokátem JUDr. Viktorem Pakem
sídlem Francouzská 28, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **NEMOS SOKOLOV s.r.o.**, IČO 24747246
sídlem Za Císařským mlýnem 1115/2, 170 00 Praha 7
zastoupená advokátkou Mgr. Petrou Soukupovou
sídlem Závodní 391, 360 06 Karlovy Vary

za účasti

vedlejšího účastníka: **Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**
IČO 47116617, sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8

o náhradu újmy na zdraví ve výši v podobě ztížení společenského uplatnění a dalších nemajetkových újem ve výši 5 000 000 Kč, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 17. prosince 2019, č.j. 29 C 247/2016 – 327,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v napadeném zamítavém výroku o věci samé (II.), jakož i ve výroku o nákladech řízení státu (IV.) **potvrzuje**. Ve výroku o nákladech řízení mezi účastníky navzájem (III.) **se** rozsudek **mění** jen tak, že výše nákladů činí 307 490 Kč, jinak **se** i v tomto výroku **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Pečenková.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem označeným v záhlaví soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 703 803 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 ročně z částky 703 803 Kč za dobu od 9.8.2016 do zaplacení ve třídní pariční lhůtě běžící od právní moci tohoto rozsudku. Výrokem II. zamítl žalobu v rozsahu, v němž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 4 296 197 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 ročně z částky 2 796 197 Kč od 9.8.2016 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 ročně z částky 1 500 000 Kč od 18.7.2017 do zaplacení, výrokem III. uložil žalované a vedlejšímu účastníku na její straně povinnost zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení ve výši 300 387,30 Kč rovněž ve třídní pariční lhůtě a výrokem IV. zavázal žalovanou, aby v téže lhůtě zaplatila České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 7 náhradu nákladů řízení ve výši 6 709 Kč.
2. Soud prvního stupně především na základě pokynu odvolacího soudu vyzval žalobkyni k upřesnění, zda se domáhá svého nároku z titulu ztížení společenského uplatnění, nebo i z titulu jiných nemajetkových újem. Žalovaná k této výzvě sdělila, že svůj nárok uplatňuje toliko jako náhradu za ztížení společenského uplatnění. Po provedeném dokazování pak soud s odkazem na ust. § 2956, § 2957 a § 2958 o.z. a po podrobném rozboru systému Metodiky Nejvyššího soudu (dále jen Metodika) uzavřel, že nárok žalobkyně, o opodstatněnosti jehož základu bylo již dříve rozhodnuto mezitímním rozsudkem (potvrzeným rozhodnutím odvolacího soudu, a tedy pravomocným), je po právu v rozsahu částky 703 803 Kč, jež odpovídá znalecm stanovenému procentuelnímu hodnocení. Ve smyslu § 2957 o.z. soud přihlédl k tomu, že újma nebyla způsobena úmyslně ani z hrubé nedbalosti, když byla způsobena z nevědomé nedbalosti operátorem při lékařském zákroku. Soud konstatoval, že žalovaná žalobkyni mimosoudně odškodnila za vytrpěnou bolest, o vypořádání ztížení společenského uplatnění však mimosoudní dohoda uzavřena nebyla, neboť žalovaná využila svých procesních práv a nárok zpochybňovala (i co do základu). V tomto jejím postoji však soud nespatořoval okolnost, kterou by měl žalované přičítat k tíži. Z hlediska ztížení společenského uplatnění totiž žalobkyně dle tvrzení žalované k výzvě nedodala potřebné podklady. Jakkoli lze podle soudu souhlasit s žalobkyní, že samo podání žaloby nijak nebránilo smírnému řešení věci, nelze dle soudu klást k tíži žalované, že v soudním řízení nárok v rámci procesní obrany zpochybňovala i co do základu za situace, kdy znalec hodnotil postup žalované jako lege artis, zatímco soudy obou stupňů nahlížely na tuto otázku jinak. Soud prvního stupně přihlédl i k tomu, že žalobkyně byla na zdraví omezena již před škodní událostí, když nesla důsledky prodělané xxx, tj. velmi závažného xxx xxx xxx xxx xxx. Ze svědeckých výpovědí současně dle soudu vyplývá, že žalobkyně nežila zcela zdravým životním stylem, pokud jde o stravování (svědek B., svědkyně K.). Na druhou stranu však soud uzavřel, že dietní omezení jsou nepochybně jedním z důsledků prodělaného zákroku, a pakliže žalobkyně preferuje jinou stravu, byla skutečně objektivně omezena. Dále soud hodnotil dosavadní nijak nadprůměrně bohatý společenský a kulturní život žalobkyně před škodní událostí a neshledal v této oblasti důvod pro navýšení částky ZSÚ. Ten neshledal ani v pracovní oblasti, neboť žalobkyně není z pracovního života vyřazena zcela, ale pouze částečně (o čemž svědčí i invalidní důchod druhého stupně), a kromě toho před škodní událostí pracovala spíše narázově a zaměstnání často střídala. Kritérium věku rovněž nevedlo soud ani ke snížení ani ke zvýšení základní částky, když v době škodní události žalobkyni bylo 55 let. S odkazem na všechny tyto skutečnosti soud přiznal žalobkyni částku 703 803 Kč přesně korespondující procentuelnímu ohodnocení provedenému znalecm. Současně žalobkyni přiznal i úroky z prodlení od uplynutí lhůty k plnění ve smyslu předžalobní výzvy, co do zbytku pak žalobu zamítnul. Z hlediska náhrady nákladů řízení soud věc hodnotil tak, že žalobkyni přiznal plnou náhradu nákladů řízení vůči žalované a vedlejšímu účastníkovi na straně žalované, neboť míra přiznané částky závisela na znaleckém posudku a na úvaze soudu ve smyslu § 142 odst. 3 o.s.ř., přičemž soud vyšel z tarifní hodnoty skutečně přiznané částky, tj. 703 803 Kč. Výrok o nákladech státu pak zdůvodnil ust. § 148 o.s.ř.

3. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce včasné odvolání. Poukázala na to, že je notorií, že znalec vypočtená částka dle Metodiky je pouze vodítkem pro spravedlivé určení plné kompenzace vzniklé újmy dle zásad slušnosti. Dále konstatovala, že v rozsudku zcela postrádá úsudek soudu o přiměřenosti míry zvýšení odškodnění a výsledná částka odškodnění vytrpěných bolestí žalobkyně je v rozporu se skutkovými zjištěními. Vytkla soudu, že zamlčel doporučení znalce na zvýšení v posudku stanovené částky s tím, že pro některé obtíže chybí v Metodice položky. Velmi zásadně se ohradila proti tomu, že se soud prvního stupně nezabýval intenzitou a formou zavinění žalované a spokojil se se závěrem, že újma byla způsobena z nevědomé nedbalosti operátéra. Uvedla, že žalovaná nevyužila hned několika možných metod, jež by poranění žlučových cest žalobkyně zabránily, k čemuž soud nepřihlédl přesto, že to svědčí o hrubé nedbalosti, stejně jako samotný postup operátéra i nedostatky v informovaném souhlasu. Zmínila také to, že forma zavinění nevědomou nedbalostí nevyklučuje nedbalost hrubou, jež by měla být vzata v potaz při úvaze o zvýšení odškodnění. Žalobkyně dále poukázala na bezpohlavnost postoje žalované k vzniklé újmě, žalovaná se žalobkyni neomluvila, neprojevila sebemenší lítost a navíc se distancovala v rámci následně vedeného řízení od svého původně vstřícného uznání zaviněného protiprávního postupu, který konstatovala v dohodě o bolestném, přičemž následně polemizovala znovu i o tom, zda vůbec žalobkyni ztížení společenského uplatnění vzniklo. Argument, že znalec dospěl k závěru, že postup žalované byl *lege artis*, označila za irelevantní, když je notorií, že posouzení této otázky je pouze v kompetenci soudu, jelikož jde o otázku právní. Za spekulativní ba bizarní označila pak žalobkyně úvahy soudu o jejích zdravotních potížích nesouvisejících se škodní událostí a o jejím ne zcela optimálním životním stylu. Konečně se žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce ohradila i proti nepřiznání odměny za některé provedené procesní úkony a navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako nepřezkoumatelný zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
4. Žalovaná se prostřednictvím své právní zástupkyně k odvolání žalobkyně písemně vyjádřila a uvedla, že v průběhu řízení vznesla ona i vedlejší účastník řadu výhrad ke znaleckému posudku, zejména nadhodnocení některých položek a absenci skutečností, že žalobkyně měla potíže v některých oblastech i bez komplikací vzniklých při operaci. Nicméně uvedla, že projevila vstřícnost a proti celkové přiznané částce nebrojila. Dále sdělila, že žalobkyni se v celkovém součtu bolestného ZSÚ i příslušenství pohledávky dostalo částky 1 612 047,40 Kč, což je částka nanejvýš adekvátní. S odkazem na ust. § 13 o.z. poukázala na to, že náhrada újmy by měla být poskytnuta podle zásad slušnosti, tedy srovnatelně s obdobnými případy. V této souvislosti pak odkázala na několik již pravomocně skončených soudních sporů, kde se dostalo obdobně poškozeným jedincům náhrady ZSÚ v rozsahu kolem 600 000 Kč. Aby bylo dosaženo spravedlivého odškodnění v obdobných případech mělo by podle názoru žalované docházet k navyšování částky odpovídající procentuálnímu ohodnocení újmy jen ve zcela výjimečných případech odůvodněných výjimečnými okolnostmi. Nic takového v případě žalobkyně nenastalo. Žalovaná souhlasí se závěrem soudu prvního stupně o absenci výjimečných sportovních a společenských aktivit před škodní událostí a zdůraznila, že znalec řadu oblastí hodnotil pouze na základě subjektivních sdělení žalobkyně, které se pak ukázaly býti v rozporu s provedenými důkazy. Ohradila se proti tomu, že by snad došlo k pochybení operátéra hrubým porušením či zanedbáním jeho povinností, naopak šlo o ojedinělé pochybení velmi zkušeného operátéra, které bylo okamžitě po vzniku všemi možnými cestami napravováno. K údajně nekorektnímu následnému postoji k vzniklé újmě žalovaná uvedla, že žalovaná preferovala mimosoudní vyřízení sporu, a proto také bez větších průtahů vyplatila žalobkyni bolestné i náhradu nákladů. Nicméně na výzvu k doložení podkladů pro jednání o ZSÚ reagoval právní zástupce žalobkyně namísto předložení dokladů okamžitým podáním žaloby. Sama žalobkyně tak rozhodla o tom, že se bude řešit celá věc soudní cestou a bude posuzována legitimnost nároku a i jeho základu. V dané věci nebylo lze si učinit předem jednoznačný závěr o protiprávnosti postupu. Konečně poukázala žalovaná i na to, že žalobkyně trpěla xxx, prodělala xxx xxx a byla jí zjištěna xxx xxx a trpěla rovněž xxx. Právě v důsledku xxx jí byl vyjmut žlučník. Je tedy podle žalované zřejmé, a nikoli spekulativní, že funkčnost trávicího

systému žalobkyně byla již před škodní událostí narušena, a je obecně známo, že takovýto diagnózám odpovídá celoživotní šetřící dieta. Žalobkyně by tedy byla omezena i bez komplikací při zákroku, pokud jde o stravu. Soud tuto okolnost konstatoval, nicméně nijak ji nezohlednil snížením částky odpovídající základnímu bodovému ohodnocení. Také zapojení do sportovních aktivit nebylo nijak výjimečné, a navíc bylo zohledněno v základním bodovém ohodnocení posudku. Proto žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.

5. Žalobkyně reagovala na vyjádření žalované další písemnou replikou, v níž se ohradila proti postupu soudu prvního stupně, jenž určil částku odškodnění ztížení společenského uplatnění striktně ve výši, jež byla stanovena znalcem MUDr. Pavlem Hude, Ph.D. bez jakéhokoli náznaku přezkoumatelné úvahy o přiměřenosti takové částky konkrétnímu případu žalobkyně, to vše za situace, kdy sám znalec nabádal soud k navýšení odškodnění vzhledem k tomu, že v seznamu chybějící položky zohledňující některé z potíží, jimiž žalobkyně trpí. Soud toto doporučení přešel mlčením. Znovu poukázala na celou sérii pochybení žalované, resp. jejího operátéra a opětovně vytkla soudu, že položil znalci otázky, zda byl či nebyl postup lékaře lege artis, přesto, že toto je, jak notoricky známo, otázka právní, již může zodpovědět toliko soud. K soudním případům, na něž odkazovala žalovaná, žalobkyně namítla, že jde o případy, jež byly posuzovány podle starého občanského zákoníku, podle něž se, jak známo, pohybovaly částky odškodnění mnohem níže než v současnosti, a navíc došlo k újmě o mnoho let dříve, kdy se průměrná mzda pohybovala na úrovni jedné třetiny až jedné poloviny její současné hodnoty. Naopak sama předložila prostřednictvím svého právního zástupce rozsudek ve věci, jež vykazovala značnou dobu následků zdravotní újmy vzniklé při vadném lékařském zákroku. Žalobkyni se v uvedeném případě dostalo odškodnění v rozsahu 2 000 000 Kč. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek buď změnil tak, že znalcem stanovenou částku adekvátně navýší, nebo aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
6. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o.s.ř.), odvolání žalobkyně však opodstatněným neshledal.
7. Především je třeba uvést, že podle názoru odvolacího soudu soud prvního stupně provedl dokazování v rozsahu zcela dostatečném ke spolehlivému objasnění skutkového stavu, a učinil též správné skutkové závěry, jež hodnotil přiléhavě i po právní stránce. Kromě toho je třeba mít na zřeteli fakt, že ve věci již byl vydán (pravomocný) mezitímní rozsudek, jímž bylo závazně konstatováno, že nárok žalobkyně je co do základu opodstatněný. Odvolací soud ve svém rozsudku, jímž potvrzoval mezitímní rozsudek soudu prvního stupně, jasně konstatoval, že v případě laparoskopické operace provedené v léčebném zařízení žalovaného na žalobkyni dne 20.2.2014 (při laparoskopické operaci žlučníku), nebylo postupováno v souladu s péčí řádného odborníka, tedy postup zaměstnance žalovaného nebyl lege artis, a žalovaný tak dle § 2913 odst. 1 o.z. odpovídá za škodu žalobkyni vzniklou v příčinné souvislosti s tímto operačním zásahem (§ 2914 o.z.). Dospěl zároveň i k závěru, že v daném případě nenastaly žádné podmínky pro zproštění se odpovědnosti žalovaného ve smyslu § 2913 odst. 2 o.z., neboť za situace, kdy bylo zřejmé, že terén operačního pole byl značně nepřehledný, byly komplikace předvídatelné a taky odvrátitelné (dvěma možnými cestami, které popsal znalec MUDr. Svoboda, a k nimž zaměstnanci žalovaného sice přistoupili, avšak učinili tak opožděně až poté, kdy došlo k chybnému řezu), nebo některým z těchto postupů alespoň eliminovatelné na minimum. Základ nároku žalobkyně a jeho opodstatněnost tedy byla již dříve pravomocně postavena na jisto, a úkolem soudu v následujícím průběhu řízení proto bylo stanovit, jaká částka náhrady za ztížení společenského uplatnění (neboť právě a pouze z tohoto titulu žalobkyně svůj nárok uplatňovala, jak sama k dotazu soudu uvedla) je adekvátní obtížím, jež důsledky chybně provedeného operačního zákroku přinesly do dalšího života žalobkyně, resp. jimiž byl a je život žalobkyně negativně ovlivněn. Soud prvního stupně se tohoto úkolu zhostil odpovědně (nikoli nepřezkoumatelně, jak se snažila dovozovat žalobkyně) a podle názoru odvolacího soudu nejen zcela v mezích zákona, nýbrž i v mezích judikatury

Ústavního soudu, jež klade obecným soudům za úkol, aby odškodnění újmy bylo spravedlivé, přiměřené a souladné s principem proporcionality (I. ÚS 2844/14). Soud prvního stupně správně vyšel ze znaleckého posudku, který v této věci zadal znalci s patřičnou kvalifikací, tedy znalci z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemajetkové újmy. Znalec MUDr. Pavel Hude PH.D., MHA po prostudování všech dostupných materiálů a vyšetření žalobkyně popsal ustálený stav žalobkyně a provedl ohodnocení ztížení společenského uplatnění podle Mezinárodní klasifikace nemocí (upravené dle Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví). Soud sám pak při svých úvahách rovněž správně vycházel ze zmíněné Metodiky Nejvyššího soudu a v souladu se znaleckým posudkem vzal v úvahu, jakým způsobem zasáhlo poškození žalobkyně do všech devíti kapitol obsažených v oddílu C Metodiky – Aktivita a participace. Z obsahu znaleckého posudku vyplývá, že kvantifikátory obtíží se pohybovaly v prvním či druhém stupni, tj. v rozsahu lehkých až středně těžkých obtíží, to ovšem jen v první polovině stupnice, která je pro střední obtíže vymezena v rozpětí 25 – 49 %, a pouze v jediné doméně – v položce D570 – „péče o své zdraví“ byly stanoveny znalce ve třetím stupni, tedy v rozsahu 72,5%. V ostatních kapitolách byly kvantifikátory stanoveny většinou v rozsahu lehkých až mírně středně těžkých obtíží. Výsledné resumé znaleckého posudku pak bylo celkové procentuální hodnocení všech devíti kapitol (kapacity a výkonu) v rozsahu 5,96 procentního zatížení (resp. poškození). Uvedenému výsledku zcela koresponduje částka 703 803 Kč, z níž soud prvního stupně správně vycházel. Tato částka i podle názoru odvolacího soudu (ve shodě se soudem prvního stupně) odpovídá nejen technické části Metodiky Nejvyššího soudu ČR, nýbrž respektuje i teze obsažené v její preambuli, neboť přesně a v souladu s Mezinárodní klasifikací funkčních schopností, disability a zdraví vystihuje hodnotu překážky lepší budoucnosti, která u žalobkyně v důsledku utrpěné újmy nastala. V této souvislosti považuje odvolací soud za potřebné zdůraznit, že Metodika nezavazuje soud, že by snad měl či musel částku, která odpovídá znaleckému vyčíslení procentuálního ztížení či poškození života poškozeného, vždy zvyšovat. Naopak, stanoví pouze několik modifikačních hledisek, jež mohou základní částku ovlivnit. Těmito ukazateli je jednak věk, kdy poškozený utrpěl újmu, dále tzv. ztráta skutečně výjimečné lepší budoucnosti a konečně důvody podle § 2957 o.z. V případě žalobkyně však ani jedno z uvedených hledisek nebylo možno použít. Žalobkyně utrpěla újmu ve věku 55 let, tedy v období, kdy již není žádného důvodu k navyšování základní částky, naopak by bylo lze vést úvahy o tom, že by se základní částka již mohla o 10 % snížit (snížení o 10 % je Metodikou stanoveno již pro kategorii 55 – 69 let). Překážka výjimečné lepší budoucnosti u žalobkyně též zohledněna být nemůže, neboť žalobkyně žila standardním způsobem životem odpovídajícím jejím věku bez výjimečných aktivit sportovního, duševního či společenského charakteru, a také bez nějakých výjimečných pracovních ambicí. Ačkoli bylo kupříkladu tvrzeno, že jezdila pravidelně na kole, sama žalobkyně uvedla, že o kolo přišla před dvaceti lety a od té doby nejezdí. Konečně nebylo podle názoru soudu možno zohlednit ani třetí modifikační ukazatel, neboť žalovaný se sice dopustil prostřednictvím svého pracovníka pochybení, avšak v žádném případě v tomto počínání nelze shledat jakýkoli záměrný zavrženíhodný prvek, jak jej má na mysli ust. § 2957 o.z. Odvolací soud nespatřuje nic zavrženíhodného ani na tom, že žalovaný, byť při jednání o bolestném nesporel nárok co do základu a chybu svého pracovníka uznával, změnil v rámci řízení, jež zahájila žalobkyně bezprostředně poté, kdy nebylo vyhověno jejímu přemrštěnému nároku na odškodnění ZSÚ, soudní řízení, svůj postoj a snažil se, byť dodatečně, prosadit názor, že na jeho straně odpovědnost dána není. Při soudně vzneseném požadavku na odškodnění ve výši dalších 3 500 000 Kč, následně dokonce 5 000 000 Kč, není tento postoj žalované nepochopitelný. Ze všech uvedených argumentů je patrné, že postup soudu prvního stupně, jenž v případě žalobkyně setrval na částce odškodnění ZSÚ, která je finančním odrazem znaleckého procentuálního ohodnocení újmy, je správný.

8. K odvolací námitce žalobkyně je třeba uvést, že doporučení znalce MUDr. Pavla Hudeho, Ph.D., MHA k navýšení odškodnění soudem bylo jen zcela obecné, nejasné a nejednoznačné, takže ani odvolací soud neshledal důvod tento návrh ve svém rozhodnutí zohlednit. Znalec zmiňuje ve své odpovědi na čtvrtou otázku, tj. v dalších okolnostech, které považuje za důležité, že přetrvávající

obtíže a významné každodenní omezení v aktivitách žalobkyně vyústilo v nutnost vyhledání pomoci psychologa a následně psychiatra. Dále uvedl, že dlouhodobá léčba digestivních obtíží a depresivní ataky nelze adekvátně vyjádřit v příslušných doménách, a z tohoto důvodu navrhuje navýšení odškodnění soudem. Jak je však patrné z jeho znaleckého procentuálního ohodnocení ztrát žalobkyně v jednotlivých doménách, byly obě uvedené skutečnosti, tedy jak střevní (dietní) obtíže, tak obtíže psychického charakteru již zohledněny, a to nejvýrazněji v doméně D 570 – péče o zdraví – kde byla znalcem stanovena velkorysá procentuelní dotace 72,5 %, přesto, že většina obtíží popsaných ve vysvětlivce, má čistě subjektivní charakter, a znalec je tedy nemohl zjistit objektivně, nýbrž je shledal pouze na základě informací získaných od žalobkyně. Ani odvolací soud tedy nemá za to, že by bylo vzhledem k celkovému stavu žalobkyně a důsledkům, které na její život mělo shledané pochybení žalovaného, na místě odškodnění, které je odrazem procentuelního ohodnocení utrpených ztrát v rámci znaleckého posudku, dále zvyšovat.

9. Odvolací soud poznamenává, že také nehodnotí jako bizarní ani spekulativní úvahu soudu prvního stupně o tom, že funkčnost trávicího systému žalobkyně byla narušena již před škodní událostí. Z provedeného dokazování bylo zjištěno, že žalobkyně prodělala xxx xxx xxx xxx, a zjevně i žlučnickové obtíže, jež ji dovedly až k realizaci operace cholecystektomie, při níž došlo ke vzniku škodní události. Je obecně známou skutečností, že osoby trpící takovými onemocněními trávicího traktu, chtějí-li, aby se jejich zdravotní stav zlepšil, musí dodržovat dietní opatření, zahrnující mimo jiné i netučnou stravu. Žalobkyně by tedy, chtěla-li by se ze svých obtíží vyléčit, nebo je alespoň zmírnit, musela upravit své stravovací návyky i v případě, že by nedošlo ke škodní události.
10. K žalobkyní předloženému rozhodnutí Krajského soudu v Praze č.j. 25 Co 301/2019 – 167 je třeba poznamenat, že žalobkyně v uvedeném sporu, ačkoli se její obtíže projevují v téže či podobné oblasti jako je tomu u žalobkyně v souzené věci, evidentně utrpěla vážnější poškození a vážnější následky, než je tomu u žalobkyně. Především jí bylo omylem zdravotnického zařízení přetřato tlusté střevo a perforována děloha, což s sebou přineslo nejen nutnost vývodu (byť dočasného), nýbrž též v podstatě nemožnost dalšího otěhotnění, žalobkyně měla prokazatelně velmi závažné důsledky v oblasti vyměšování, byla prokazatelně neschopna intimního styku, trpěla vážnými psychickými obtížemi, a byla v podstatě neschopna práce (invalidita III. stupně). Navíc utrpěla újmu ve věku 38 let, tj. na vrcholu produktivních sil. Kromě toho před škodní událostí zcela prokazatelně denně sportovala (dokonce sama vedla po nějakou dobu fitness). Zásah škodní událostí do její integrity a osobního komfortu byl tedy podstatně vyšší než u žalobkyně. To se ostatně odrazilo i ve znaleckém ohodnocení, které bylo téměř dvojnásobné než u žalobkyně (v částce přesahující 1 300 000 Kč). Soud (odvolací) v uvedené věci oproti Metodice, podle níž došlo s ohledem na věk k navýšení o 10 %, zvýšil částku přibližně o dalších 500 000 Kč, ovšem právě s odkazem na to, že poškozené se ve 38 letech v podstatě zhroutil dosud fungující vět (nemožnost otěhotnět, neschopnost intimního života v jinak funkčním manželství, naprostá absence dříve pravidelných sportovních aktivit a III. stupeň invalidního důchodu). Takové důsledky žalobkyně v souzené věci nucena nést není, a je proto plně přiměřené, aby se její ZSÚ pohybovalo v částce podstatně nižší, než je tomu ve zmíněné věci. Odvolací soud nemínil v žádném případě zlehčovat trávicí, vyměšovací, ani psychické zdravotní obtíže, jimiž žalobkyně trpí, nicméně sama nutnost eliminovat tučná jídla (byť je žalobkyně milovala), není takovým zásahem do života, který by měl nebo mohl být považován za zásadně závažný. Uvedené rozhodnutí, jež předložila žalobkyně, tedy vlastně svědčí o tom, že odškodnění ZSÚ, jež bylo poskytnuto žalobkyni v souzené, je spravedlivé a adekvátní odškodnění, jehož se dostalo poškozené ve zmíněné kauze, která utrpěla následky podstatně rozsáhlejší, v podstatně mladším věku a při mnohem výraznější „předškodní“ aktivitě, která jí byla škodní událostí zmařena.
11. Ze všech uvedených důvodů tedy odvolací soud shledal rozsudek soudu prvního stupně v napadeném zamítavém výroku o věci samé jako věcně správný, a proto jej také v tomto výroku a ve výroku o nákladech státu dle § 219 o.s.ř. potvrdil.

12. Pokud jde o výrok IV. o nákladech řízení mezi účastníky navzájem, odvolací soud shledal námitky žalobkyně po právu pouze v rozsahu jediného úkonu, jenž soud prvního stupně neuznal za účelný, ačkoli tak podle názoru odvolacího soudu učinit měl, konkrétně úkon návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu ze dne 21.4.2017. V reakci na tento úkon bylo vzápětí skutečně nařízeno požadované ústní jednání soudu prvního stupně, a uvedený úkon tedy, i když nebylo o návrhu rozhodováno, přinesl kýžený účel. Uvedený úkon však nebyl podle názoru odvolacího soudu plně honorovatelným úkonem dle § 11 odst. 1 tarifu, nýbrž měl charakter úkonu honorovatelného analogicky dle § 11 odst. 2 písm. a) tarifu, tj. poloviční sazbou. Proto odvolací soud změnil dle § 220 odst. 1 o.s.ř. výrok o nákladech řízení jen co do jejich výše tak, že nad rámec částky přiznané soudem prvního stupně za 19,5 úkonu, přiznal ještě náhradu odměny za jeden úkon s poloviční sazbou ve výši 5 570 Kč, jeden paušál a částku odpovídající 21 % DPH – v součtu tedy 7 102,70. Celková částka náhrady nákladů tak činí 307 490 Kč. Předžalobní výzvu k plnění podanou v souvislosti s rozšířením žaloby, realizovanému v průběhu již běžícího řízení za situace, kdy již ohledně původně žalované částky byla výzva žalovanému zaslána, nepovažuje soud za účelně vynaložený náklad na uplatňování práva, neboť tento úkon nebyl nikterak procesně přínosný a nemohl mít ani žádný vliv na to, zda žalobkyni bude či nebude přiznána náhrada nákladů řízení (§142a o.s.ř.), neboť před podáním žaloby byla již jedna výzva žalovanému doručena, byť týkající se nižší částky. Ani úkon námitek proti zadání znaleckého posudku nepovažuje odvolací soud za účelný, neboť je věcí soudu, jaké otázky zadá a jak se se znaleckými závěry vypořádá. Fakt, že soud prvního stupně si správně zodpověděl otázku postupu lege artis sám, je zřejmá i z toho, že jeho závěr (učiněný v následné shodě se soudem odvolacím) byl přesně opačný než odpověď znalce na tuto (nesprávně položenou) otázku. Konečně jako účelný nehodnotí odvolací soud ani písemný závěrečný návrh. K předložení takového písemného návrhu nebyla žalobkyně vyzvána a učinila jej prostřednictvím svého zástupce zcela o své vůli za situace, kdy jej mohla, byť třeba stručněji, předejít při závěrečném ústním jednání ve věci.
13. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. Šlo o náhradu škody na zdraví, konkrétně o výši odškodnění ZSÚ, což je věc, v níž rozhodnutí závisí na znaleckém posudku, ve fázi odvolacího řízení pak výhradně na úvaze soudu. Pokud by bylo žalobkyni jen ohledně nepatrné částky vyhověno, byla by jí přiznána náhrada nákladů z punkta takové částky. Ovšem i za situace, kdy žalobkyně nebyla v odvolacím řízení ve věci samé úspěšná vůbec, nelze odhlédnout od charakteru řízení a od toho, že žalobkyně mohla odvolání podávat s předpokladem, že se jí alespoň určité částky navýšení na základě úvahy soudu dostane. Proto odvolací soud rozhodl o nákladech řízení dle zmíněného ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. tak, že i při procesním neúspěchu žalobkyně v odvolacím řízení, jí nebyla uložena povinnost k náhradě nákladů procesně úspěšné žalované.
14. Zbývá dodat, že soud prvního stupně by měl dostát ještě své povinnosti uložení poplatkové povinnosti žalovanému k zaplacení soudního poplatku ze žaloby – tj. z částky, ohledně níž nebyl žalovaný úspěšný (§ 2 odst. 3 zák.č. 549/1991 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání pouze dospěje-li na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.). Dovolání se v takovém případě podává k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, jenž rozhodoval v prvním stupni.

Praha 28. května 2020

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu